

In navolging van onderstaande mail hebben wij namens ABL de volgende technische vragen omtrent de memo beleidskeuze gemeentelijk rioleringsplan. De vragen zijn deels technisch en deels voor de beeldvorming voor het maken van de juiste keuzes.

Duurzame waterketen:

1. Zijn er momenteel al problemen met overbelasting van het drukriool bekend, en zo ja, wat is de omvang van deze problemen? De problemen met (de capaciteit van) het drukriool die zich op dit moment voordoen, hebben vooral betrekking op het lozen van regenwater op het drukrioleringsstelsel. Hierdoor ontstaan piekbelastingen die groter zijn dan de capaciteit van het stelsel. Problemen met de transportcapaciteit voor huishoudelijk afvalwater zijn er niet, of worden binnen de flexibiliteit van het stelsel opgelost (een put wordt wat trager leeggepompt). Nieuwe beleidsregel is vooral bedoeld om vooraf duidelijkheid te geven over hoe we omgaan met bedrijfsafvalwater op drukriolering en in de discussies die met enige regelmaat terugkeren.
2. Als vervolg hierop de vraag wat de verwachting is hoeveel bedrijfsaansluitingen hier redelijkerwijs nog bij zouden komen met het oog op de huidige mogelijkheden binnen bestemmingsplannen in het buitengebied; Deze vraag kan niet eenduidig beantwoord worden, omdat Laarbeek een groot aantal afzonderlijke drukrioleringsstelsels kent, die allemaal onafhankelijk van elkaar functioneren.
3. Is het denkbaar dat met de bouw- en uitbreidingsmogelijkheden van de huidige bestemmingsplannen het stelsel toereikend is en in het geval een (omvangrijke) bestemmingsplanwijziging plaats moet vinden de voorwaarde gesteld wordt dat eventueel noodzakelijke aanpassingen aan het drukriool voor rekening van initiatiefnemer zijn van de bestemmingsplanwijziging? (Omvangrijke) bestemmingsplanwijzigingen die leiden tot grootschalige lozingen van bedrijfsafvalwater zullen in eerste instantie waarschijnlijk plaatsvinden binnen de bebouwde kom. In dergelijke gevallen zal eerder uitbreiding van de vrijvervalriolering aan de orde zijn. Maar in alle gevallen heeft de gemeente geen inzamelplicht voor het bedrijfsafvalwater en dient het betreffende bedrijf hier zelf voor te zorgen. Het opnemen van een dergelijke voorwaarde zou wellicht gezien worden als een uitnodiging bedrijfsafvalwater te lozen.

Klimaatbestendige waterketen:

4. In het stuk wordt verder niet gesproken over het beleid en streven/ambitie om uiteindelijk overal een gescheiden riool te realiseren. Ongetwijfeld is dit opgenomen in eerdere beleidsnota's, maar gezien de korte voorbereidingstermijn hebben wij dit nog niet nader kunnen uitzoeken. Wellicht kunnen jullie deze info eenvoudig verstrekken. Het zou namelijk zomaar kunnen zijn dat een keuze gemaakt moet worden renovatie naar gescheiden riolen te versnellen of uit te breiden in straten waar dit niet is voorzien met het oog op klimaatbestendig maken van de waterketen. Er is al een bestaande aanpak om wateroverlastlocaties versneld af te koppelen. Dit betreft echter altijd maatwerk op grond van mogelijkheden en leeftijd/restlevensduur van de bestaande rioleringen.
5. Vervolg op voorgaande vraag, wat is de huidige verhouding gescheiden riool vs gemengd stelsel in de gemeente Laarbeek? En verschilt dit nog per kern? Onderstaande tabel geeft bij benadering de huidige situatie weer.

Rijlabels	Som van Strenglengte	
Aarle-Rixtel	30878,31	
gemengd	25107,91	81%
hemelwater GS	3542,1	11%
vuilwater GS	2228,3	7%
Beek en Donk	72230,04	
gemengd	31716,07	44%
hemelwater GS	21378,56	30%
overig	816,13	1%
vuilwater GS	18319,28	25%
Lieshout	25550,93	
gemengd	13648,16	53%
hemelwater GS	6755,94	26%
overig	216,36	1%
vuilwater GS	4930,47	19%
Mariahout	9149,33	
gemengd	5294,09	58%
hemelwater GS	1858,88	20%
vuilwater GS	1996,36	22%
(leeg)		
Eindtotaal	137808,61	

6. Is er een analyse gemaakt van de verhouding verhard oppervlak (semi-)overheidseigendom, gemeentelijk, wocom, enz, en verhard oppervlak particulier eigendom? Is dit ongeveer gelijkwaardig? **Oppervlaktes zijn niet bekend. Landelijk is van het totale verhard oppervlak ca. 35-40% gemeentelijk eigendom.**

We realiseren ons dat dit wellicht een niet eenvoudig te beantwoorden vraag betreft. De reden van deze vraag is dat dit percentage zou kunnen helpen met de beoordeling wat te winnen valt met het actief particulier afkoppelen waarbij hemelwater nog aangesloten is op een gemengd riool of vuilwaterriool. **Met afkoppelen valt altijd wat te winnen en het uitgangspunt zou altijd moeten zijn om regenwater zo lang mogelijk vast te houden op de plaats waar het valt, ook als er op die locatie geen overlast is. Zie ook antwoord op vraag 7.**

Opmerking: vragen 7, 8 en 9 hebben gedeeltelijk betrekking op klimaatadaptatie: hoe de ruimtelijke inrichting aan te passen aan (onder andere) extreme neerslag. Die extreme neerslag kan nooit volledig worden opgevangen in rioolbuizen. Daarvoor zullen we andere maatregelen moeten nemen. Die vallen echter buiten de reikwijdte van het rioleringsplan, dat alleen basis kan zijn om voorwaarden te stellen aan hetgeen we in het riool willen ontvangen. De wijze van omgaan met het overige dienen we op te nemen in het klimaatbeleid.

7. Is er een analyse gemaakt waar problemen met wateroverlast verwacht kunnen gaan worden met extremere regenval en of het wellicht helpt hier lokaal op die plekken energie in te steken? Deze vraag is niet bedoeld om het volledige beleid enkel te richten op oplossen van de probleempunten, maar wel om de pijn mogelijk te verzachten als het doel om particulier aan te sporen tot af te koppelen onvoldoende behaald wordt; **Analyse is nog niet gemaakt, maar wel gepland. Diverse locaties die gevoelig zijn voor wateroverlast zijn voor een deel bekend, hoofdzakelijk naar aanleiding van meldingen. Daar waar mogelijk wordt een en ander aangepakt. Zie verder het voorgaande antwoord: iedere m3 water die elders niet in het riool komt, levert ruimte op in het riool die ten goede komt aan de overlastgevoelige locaties.**
8. In hoeverre is beschouwd waar de bovengrens ligt van hoeveelheid af te koppelen. Is er wellicht een minimum hoeveelheid regenwater nodig om het vuilwaterriool uiteindelijk wel voldoende door te spoelen zodat niet onderhoudskosten aan dit riool onverwacht verhogen? En zijn er dan specifieke gebieden aan te wijzen waar het wenselijk is de vuilwater doorstroom te blijven bevorderen met regenwater? **We beschikken al over enkele vuilwater-riolen en daar doet dit probleem zich niet voor en we verwachten deze ook niet. En als het zich voor gaat doen wordt het opgelost door gemeentelijke beheermaatregelen; in principe het verhogen van de reinigingsfrequentie. Afkoppelen zullen we in alle situaties moeten stimuleren. Niet eens zo zeer voor de regelmatig voorkomende regenbuien die het rioleringsstelsel kan verwerken, maar vooral voor de extreme buien. Want juist dan is het van belang het water zo lang mogelijk vast te houden op de plaats waar het valt.**

9. In het beleidsstuk wordt ingegaan op nieuwbouw, renovatie en uitbreiding van bestaande bouw. Er ontbreekt echter een hoofdstuk hoe wordt omgegaan met gebieden waar al een gescheiden riool is aangelegd tijdens een renovatie maar vrijwel niemand is afgekoppeld. Het betreft hier oudere bestaande wijken met panden die hier niet op ingericht waren. Hier kan het beleid grotendeels worden gebruikt van omgang bij rioolvervanging, maar wellicht wel wenselijk om dit punt wel separaat in de beleidsnota te benoemen. Dit geldt overigens ook voor gebieden waar nog een (oud) gemengd riool is. Hier kan afkoppelen nog steeds wenselijk zijn; **Met name in het kader van klimaatbeleid en klimaatadaptatie moeten we dat zeker stimuleren.**
10. Is er nagedacht hoe beleidstechnisch gecontroleerd of gehandhaafd kan worden bij aanpassingen van bestaande panden en uitbreiding van verhardingen op eigen terrein? Uitbreiding van verharding (bijv een riant terras) is niet vergunningsplichtig en daarnaast zijn een groot aantal uitbreidingen van panden niet vergunningsplichtig. Er kunnen dan geen eisen opgelegd worden terwijl dit wel wenselijk is met het oog op afkoppelen en belasting van het rioolstelsel. **Dit moet nog verder worden uitgewerkt nadat de betreffende keuzes worden gemaakt. Maar alles in beeld krijgen zal nooit lukken. Een deel van de oplossing zal dan ook gezocht moeten worden in bewustwording bij de burger en door in gesprek te blijven met de burger.**